

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar, declarat de avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Petric Ruslan, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău din 16 ianuarie 2017, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 mai 2017, în cauza penală în privința lui

Petric Ruslan XXX, născut la XXX, originar din satul XXX, raionul XXX, domiciliat în XXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 30.04.2015 pînă la 16.01.2017;

Instanța de apel de la 23.02.2017 pînă la 24.05.2017;

Instanța de recurs de la 20.10.2017 pînă la 26.12.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 16 ianuarie 2017, Petric Ruslan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 2 ani închisoare și în baza art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrator al procesului de insolabilitate pe un termen de 5 ani, iar în conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrator al procesului de insolabilitate pe un termen de 5 ani.

2. Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a constatat că, Petric Ruslan XXX, fiind desemnat prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din XX ca administrator al procesului de insolabilitate al SC „XXX” SRL, acționând prin înțelegere prealabilă cu XXX, care deține funcția de șefa a secției civile, comerciale și de contencios administrativ a Direcției sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul, din cadrul XXX, și cu XX, creditor al SC „XXX” SRL, la 06.03.2015, ora 16.00, aflându-se în preajma centrului comercial „Supraten”, amplasat în mun. Chișinău, str. Petricani nr. 84, acționând din intenție directă, a pretins de la XXX, care este creditor SC „XXX” SRL, pentru o altă persoană, bani în sumă de 500 euro, ceea ce constituie echivalentul sumei de 10 534 lei, conform cursului oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei (BNM) pentru data de 06.03.2015 în schimbul cărora susținea că va influența judecătorul Curții de Apel Chișinău, XXX, să emită o încheiere prin care va admite cererea de demisie, care urma să fie depusă de Petric Ruslan, și să-l înlocuiască cu un alt administrator al procesului de insolabilitate.

Prelungind acțiunile sale criminale, la 12.03.2015, ora 10.54, Petric Ruslan l-a telefonat pe XXX și în cadrul convorbirii, repetat a pretins bani în sumă de 500 euro, care urmau a fi transmiși numitei XXX, în schimbul cărora susținea că XXX va influența judecătorul Curții de Apel Chișinău, XXX, să emită o încheiere prin care va

admite cererea de demisie care urma să fie depusă de Petric Ruslan, și să-l înlocuiască cu un alt administrator al procesului de insolvență.

Ulterior, la 23.03.2015, ora 11.25, MV, aflându-se în sediul Curții de Apel Chișinău, amplasat în municipiul Chișinău, strada XXX, în prezența numitei XXX și a lui Petric Ruslan, a primit de la XXX banii anterior preținși, în sumă de 500 euro, ceea ce constituie echivalentul sumei de 9 891 lei, conform cursului oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei (BNM) pentru data de 23.03.2015.

Continuând acțiunile sale criminale, MV, la ora 12.20, a ieșit împreună cu BV din sediul Curții de Apel Chișinău, cu care s-a deplasat pe strada Teilor în direcția bulevardului Dacia, la o distanță de 50 metri de sediul Curții de Apel Chișinău, unde a așteptat-o pe XXX și după venirea acesteia i-a transmis banii în sumă 500 euro primiți de la XXX.

După primirea banilor, XXX, în scopul convingerii lui XXX în capacitatea reală de a influența judecătorul, i-a comunicat că urmează să se deplaseze în sediul Curții de Apel Chișinău pentru a transmite banii primiți judecătorului XXXX, după care va coborî și îi va transmite încheierea de admitere a cererii de demisie depusă de Petric Ruslan, și desemnarea unui alt administrator al procesului de insolvență.

Peste puțin timp, la ora 15.11, XXX împreună cu Petric Ruslan au intrat în cantina Curții de Apel Chișinău, unde era așteptată de MV, și i-a transmis lui Burghilea Valeriu încheierea de admitere a cererii de demisie depusă de Petric Ruslan, și desemnarea unui alt administrator al procesului de insolvență.

Tot el, fiind desemnat prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 16.09.2013 administrator al procesului de insolvență a SC „XXX” SRL, având calitatea de persoană care gestionează o organizație comercială, în virtutea prevederilor art.124 Cod penal, la 06.03.2015, ora 16.00, aflându-se în preajma centrului comercial „Supraten” amplasat în mun. Chișinău, str. Petricani nr. 84, acționând din intenție directă, a extorcat de la BV, care este creditor SC „XXX” SRL, pentru sine, bani care nu i se cuvin în sumă de 85 000 lei, ce constituie proporții mari, în schimbul cărora în exercitarea funcției sale, urma să depună în Curtea de Apel Chișinău cererea de demisie, pentru a oferi creditorilor posibilitatea înlocuirii sale cu un alt administrator al procesului de insolvență.

Ulterior, la 23.03.2015, ora 11.25, prin intermediul lui MV, care se afla în sediul Curții de Apel Chișinău, amplasat în municipiul Chișinău, strada Teilor nr.4, a primit de la Burghilea Valeriu banii anterior extorcați în sumă de 85 000 lei.

Peste puțin timp, la ora 15.15, aflându-se în cantina Curții de Apel Chișinău, Petric Ruslan a primit de la MV banii anterior extorcați în sumă de 85 000 lei.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Petric Ruslan, a atacat cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei hotărâri, prin care inculpatul Petric Ruslan să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, să fie stabilită o pedeapsă non-privativă de libertate.

În argumentarea cerințelor formulate s-a invocat, că pe caz nu au fost acumulate un ansamblu de probe pertinente, concludente și utile din care ar fi posibil de concluzionat, că fapta lui Petric Ruslan întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, învinuirea pe acest capăt nu

și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești, probele administrate de către instanță fiind apreciate în mod eronat.

Incorect au fost apreciate depozițiile inculpatului, care a declarat că din partea lui BV și Iftodi Silvia a parvenit propunerea de a demisiona din calitatea de administrator, pe motiv că aceștia nu sunt mulțumiți de activitatea sa, în schimb îi achitau remunerarea de 50 % din suma totală, și anume suma de 85 000 lei, dorind să se asigure prin act judecătoresc că el a fost destituit din funcție, urmând ca el să influențeze instanța pentru a emite actul. A acceptat și a invocat suma de 500 euro, după care a refuzat și le-a recomandat să se adreseze către XXX. Careva bani pentru a influența instanța nu a luat. Despre acțiunea între XXXX și Iftodi Silvia, de a influența instanța, nu cunoaște. Au convenit să-i transmită banii la data când va fi depusă cererea de demisie. La data de 23.03.2014, după ședința de judecată, unde a fost acceptată cererea de demisie, a fost transmisă de Burghilea Valeriu suma de 85 000 lei. Banii achitați ca remunerație urmau a fi confirmați prin act, însă, n-a reușit să întocmească un act contabil deoarece a fost reținut.

În partea ce ține de infracțiunea prevăzută de art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, urmează să fie dispusă achitarea inculpatului pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii incriminate. Notează apelantul, că în cazul luării de mită se subînțelege o remunerație ilicită ce nu i se cuvine persoanei care gestionează o organizație comercială, adică nu-i este legal datorată. Dacă persoana în cauză este îndreptățită de a pretinde, accepta sau primi bunuri, servicii, privilegii, avantaje, oferte ori promisiuni, sub orice formă, atunci art. 333 Cod penal, nu poate fi reținut la încadrare, în situația în care persoana a primit bani fiind îndrituit cu acest drept, însă cu omisiunea de a-i înregistra, trecându-le definitiv în sfera sa de stăpânire, atunci cele comise nu constituie infracțiunea de luare de mită.

S-a referit apelantul la prevederile art. 70 alin. (3), (13), (14) al Legii insolvenței, menționând, că potrivit procesului verbal al Adunării creditorilor SRL „Imperia Telcom” din 20.12.2013, s-a stabilit onorariul fix lunar al lichidatorului SRL „Imperia Telcom” în sumă de 9 000 lei, cu calcularea acestuia din 01.09.2013, iar din conținutul stenogramei comunicărilor dintre BV, MV și XXX se atestă discuții de genul ”tu îmi scrii recipisa că ai primit salariul de la mine și pune ștampila”, „totodată să iei ștampila să confirmi că ai primit banii, salariul”, din conținutul stenogramei comunicărilor dintre Petric Ruslan și BV se atestă discuții de genul ”uite noi am spus așa, tu îmi dai salariul pentru cererea mea de demisie”. Potrivit declarațiilor lichidatorului SC „XXX”, PV și informației scrise a acestuia din 30.11.2015 rezultă că reieșind din valoarea onorariului fix stabilit pentru a fi calculat din 01.09.2013, se cuvenea a fi calculat până la 23.03.2015, onorariul fix în sumă de 162000 lei, care potrivit art.70 alin. (4) a Legii insolvenței se plătește lunar din patrimoniul debitorului. Onorariul în cauză a fost stabilit prin adunarea creditorilor din 10.12.2013 și 10.01.2014, însă nu a fost calculat și primit de către Petric Ruslan.

Din conținutul probelor enunțate se atestă cu certitudine faptul, că suma de 85000 lei primită de către inculpatul Petric Ruslan de la BV reprezenta onorariul fix al administratorului de insolvență, care se cuvenea inculpatului pentru activitatea sa la SC „XXX”, astfel, lipsind elementul obligatoriu al infracțiunii prevăzute de art.333 alin.(2) Cod penal - primirea de bunuri care nu ar fi fost convenite inculpatului. Totodată consideră apelantul că la caz nu este prezentă agravanta prevăzută la lit. c) al alin. (2) art. 333 Cod penal, or, Petric Ruslan nu a întreprins careva acțiuni de extorcare, repunerea cererii de concediere este prerogativă exclusivă a

administratorului de insolabilitate, iar Petric Ruslan nu a întreprins careva acțiuni de amenințare cu lezarea drepturilor lui BV și nici nu l-a determinat pe acesta să-i transmită mijloacele bănești.

La capitolul stabilirii cuantumului și categoriei pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute pentru infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, apelantul consideră că instanța nu a acordat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, fiind efectuată greșit individualizarea pedepsei aplicate inculpatului, atât sub aspectul naturii cât și mărimii pedepsei. Instanța nu a ținut cont de existența următoarelor circumstanțe atenuante: căința sinceră; comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni; prezența unui copil minor la întreținerea inculpatului; nefiind constatate careva circumstanțe agravante; inculpatul și-a recunoscut integral vina; se caracterizează pozitiv la locul de trai. Apelantul consideră, că în cazul de față nu există careva interdicții pentru aplicarea unei pedepse non privative de libertate inculpatului Petric Ruslan, or, pedeapsa astfel cum a fost individualizată de instanța de fond nu corespunde principiului proporționalității, nici scopului prevăzut în art. 61 CP.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 mai 2017, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Ionaț Gheorghe în numele inculpatului Petric Ruslan, cu menținerea sentinței primei instanțe.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, probele puse la baza sentinței de condamnare corespund cerințelor legale, prin prisma acestora instanța de fond a apreciat obiectiv aspectele de fapt și de drept ale cauzei. Instanța de apel a considerat că, probele administrate în cadrul prezentei cauze penale formează un ansamblu probatoriu, prin care se dovedește pe deplin vinovăția inculpatului Petric Ruslan în faptele aduse în învinuire - traficul de influență și luarea de mită, totodată fiind totalmente combătute argumentele invocate de apărare cu privire la nevinovăția lui Petric Ruslan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, ori instanța de apel cercetând sub toate aspectele probele administrate, efectuând o analiză amplă a acestora, prima instanță a dat o apreciere juridică justă acțiunilor inculpatului Petric Ruslan, corect încadrându-le în baza art. 333 alin. (2) lit. c) și 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Argumentele apărării invocate în susținerea nevinovăției inculpatului pe marginea învinuirii aduse în baza art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, poartă un caracter declarativ și sunt invocate cu scopul de a evita răspunderea penală a lui Petric Ruslan pentru fapta comisă.

Instanța de apel a menționat că, învinuirea adusă inculpatului Petric Ruslan este pe deplin confirmată prin declarațiile martorului IS, aceasta relatând în instanța de fond, că Petric Ruslan, fiind administratorul insolabilității al SC „XXX” SRL, începând cu lunile februarie-martie 2015, nu-și mai îndeplinea funcțiile, lucrul a fost stopat, multe dosare au fost scoase de pe rol pe motivul neprezentării și ea a cerut ca acesta să-și dea demisia. Adunarea creditorilor din 24.12.2014 a hotărât, prin procesul-verbal întocmit, ca Petric Ruslan să-și dea demisia, ultimul însă refuza categoric, spunându-le la adunare că va pleca, numai după ce i se vor plăti neoficial banii, salariul pentru lucrul efectuat. După ce a primit refuzul din partea instanței cu privire la demiterea sa, Petric Ruslan a devenit și mai agresiv și mai insistent a început să ceară suma de bani pe care trebuie să o primească și numai după asta va pleca. Acesta solicita banii de la ea - fondatorul firmei și de la directorul filialei Lalova, ca persoane fizice. A spus că va purta discuții numai prin intermediul angajatei Curții de Apel, XXX, numind suma de 85 300 lei pentru a-și da demisia și 500 euro pentru a rezolva

pozitiv chestiunea dată cu instanța. În urma discuțiilor directorul filialei „Lalova”, BV a acceptat condițiile și la 23.03.2015 în cantina Curții de Apel Chișinău, BV a pus banii pe masă, în sumă de 85 000 lei și 500 euro, acești bani fiind numărați de către MV ca garant ca să ducă cererea lui Petric Ruslan să o înregistreze și să aibă loc ședința. Ulterior, după ce a fost înregistrată cererea și înmănată copia hotărârii, MV a scos banii din buzunar, în sumă de 85 000 lei și i-a înmănat lui Petric Ruslan. Acesta a luat banii, i-a pus în buzunar, s-a ridicat de la masă și au ieșit cu toții în holul Curții de Apel.

Potrivit declarațiilor martorului PV, mărimea onorariului fix urma a fi calculată însăși de către Petric Ruslan. Din calculele efectuate, ultimului, pentru perioada în care a activat, până la 23.03.2015, i se cuvenea onorariu fix în sumă totală de 162 000 lei, care, potrivit art. 70 alin. (4) al Legii insolvenței, i se cuvenea a fi achitat lunar din patrimoniul debitorului. Onorariul se achită lunar din patrimoniul debitorului, care la momentul investirii lui Petric Ruslan în funcție, constituia 1 110 000 lei și era compus din casa de locuit de pe str. XXX și un sector de pământ, ambele bunuri fiind gajate băncii. Mijloacele financiare pentru achitarea onorariului fix era posibil de a le primi din vânzarea acestor bunuri.

Mai mult, în coroborare cu aceste declarații vin și stenogramele anexate la materialele cauzei. Astfel, că potrivit procesului-verbal din 09.03.2015, de ridicare de la BV a telefonului mobil de model „XXX”, la examinarea respectivului telefon, a fost reprodusă înregistrarea din conținutul unui fișier și sincronizată convorbirea între BV și Petric Ruslan, ultimul invocând ”*contra la suma (partea) de bani eu pun cerere de demisie. ... Cinci sute de euro. ... Nu, eu singur fac tot...i-ai banii aceștia pe care îi transmite, îi dai lui doamna Angela! Iar eu cu cererea de demisie. ... înainte de a depune cerere din numele meu, deci eu o depun din numele meu în cancelarie, eu iau banii! Eu am depus cererea în cancelarie, voi îmi dați 500 euro, eu mă duc la domnul și în cererea mea... . Îi dați toți (banii) ei, și banii ceia eu îi iau pentru salariu. ...Eu mă duc cu rubla la domnul și îi spun uite este așa și... . Am depus amândouă cereri în biroul doi, eu iau acești 500 de euro, mă înțeleg cu domnul judecător cât mai repede să numească ședința de judecată, chiar din oficiu să-l rog acolo, căci sunt motive de a numi din oficiu... să-l rog frumos să facă o încheiere, creditorii sunt de acord, administratorul este de acord... orientativ pe luni, da?”*

Potrivit stenogramei comunicărilor purtate între BV și MV la 17.03.2015, ultimul invocând ”*Dacă nu aveți încredere în Ruslan, atunci îi dai banii acestea lui Angela și Angela se duce și vorbește... dar cu Angela e mai sigur, ca el să nu mai poată lua cererea. Apoi dă banii iștea care îs pentru dânsul, banii lui să fie la Angela și pe urmă el se duce și depune cerere, da banii trebuie să fie la Angela...Nu eu vreau asta, el a cerut ca banii să fie la Angela. Dacă vrei cum am vorbit cu acei 500 de euro, ca să se ducă el mai departe să vorbească, dacă nu, faceți cum vreți. Da creditorul depune și Angela se duce și vorbește cu dânsul, ai înțeles? Dar ca să nu îmbie Angela cu banii ceia în geantă, cred că seara o să trebuiască să-i aduci. Căci el zice că semnează cererea, o depune și pe urmă îi dai banii... Hai facem așa, eu te sun și-ți spun cum faci tu cu banii iștia, i-ai numai prima parte sau le i-ai pe amândouă părți și le duci mâine...?”*

De asemenea relevantă este și stenograma comunicărilor purtate între BV, MV, GA, Petric Ruslan și IS din 23.03.2015, din care rezultă discuția ultimilor pe marginea sumelor de bani: 85 000 lei și 500 euro, care au fost transmiși lui MV.

Potrivit stenogramei comunicărilor purtate între BV și Petric Ruslan la 12.03.2015, ultimul îi spune *"Hai să faci așa, treci pe la mine la birou, acolo este băiatul cea Ștefan, lasă la dânsul tău ce este de lăsat. Eu nu pot să iau de la tine... atunci facem prin doamna. Spuneți-i că ni chestia asta am vorbit-o și cu aleri și ea trebuie să fie la curent, cel puțin"*

Din stenograma convorbirilor purtate între Petric Ruslan și MV din 12.03.2015 rezultă discuția acestora despre modalitatea (schema) transmiterii-primirii banilor preinși de la BV.

Urmează a fi notat că, din stenogramele nominalizate rezultă, că toate discuțiile purtate aveau un singur scop - stabilirea metodei și etapelor transmiterii banilor ce urmau a fi transmiși de către BV către Petric Ruslan, însă nici într-un fel nu s-a menționat despre eventuala înregistrare a transmiterii sumei de bani, care chipurile constituia remunerația lui Petric Ruslan pentru activitatea sa prestată în calitate de administrator al insolabilității SRL „XXX”. Lipsa intenției inculpatului de a întocmi un oarecare act pe faptul primirii acestor sume bănești rezultă nemijlocit din stenogramele analizate. Mai mult ca atât, după cum a notat și prima instanță, procedura de plată a onorariului administratorului insolabilității este prevăzută expres de lege, și anume de art.70 din Legea insolabilității. Astfel că, Petric Ruslan ar putea pretinde oricând primirea remunerației fixe integrale pentru activitatea sa în calitate de administrator al insolabilității al SC „XXX” SRL, pe când suma de 85 000 lei Petric Ruslan a cerut-o de la creditorii (conducătorii) SC „XXX” SRL, ca persoane fizice, iar în schimbul sumei de bani date urma să-și depună demisia și nu de la SC „XXX” SRL ca persoană juridică în procedură de insolabilitate, care și urma să-i achite remunerația acestuia în funcția deținută.

Faptul dat rezultă cu certitudine și din discuția avută loc între Ruslan Petric și GA potrivit stenogramei convorbirilor telefonice datate cu 25.03.015 (f.d. 156, V-I), potrivit căreia, **GA:** *Ai să ei vre-o confirmare ceva că ai primit salariu 85 300 lei se scrie se pune ștampila și el mine îți aduce ție banii și tu depui cererea!* **Ruslan Petric:** *Da cam în baza la ce să scriu eu cererea asta de primire a salariului?* **GA:** *Da cum? Apoi scrie că am primit de la cutare, cutare, pentru lucrul efectuat și gata, ei tot trebuie să aibă că tu ai luat salariu de la dânsul...* **Ruslan Petric:** *Doamna Angela! Salariul acesta nu se achită de dânsii!* **GA:** *Dar de cine?* **Ruslan Petric:** *Salariul se achită din bunurile întreprinderii! Și dacă eu scriu o chestie de asta, apoi asta este „preamoe doroga” la Procuratură ei au pe mine orișice motiv au să se ducă la Procuratură!* **GA:** *Pentru ce?* **Ruslan Petric:** *Dapoi pentru ce am luat eu banii ăștea?* **GA:** *Da cum să demonstreze că ai primit banii!?* **Ruslan Petric:** *Da cui trebuie să demonstrez eu că am primit banii?* **GA:** *Dapoi mîne poimine o să vină iară și o să ceară banii de la mine!* **Ruslan Petric:** *Cine?* **G A:** *îî Valera!* **Ruslan Petric:** *Ce să ceară bani?* **GA:** *Aha...el zice că cum eu o să-i demonstrezi că eu i-am achitat.* **Ruslan Petric:** *Cui să-i demonstrez mie?* **GA:** *Eu nu știu cum se fac toate chestiile estea?* **Ruslan Petric:** *Îî uitați-vă chestiile acestea nu se fac, salariul acesta care el mi-l dă el mie, aista hai să spunem așa nu sînt oficiali! căci oficial eu trebuie să-mi i-au salariul de pe contul lui „Imperia” și să mi-l transfer pe contul meu al întreprinzătorului individual și eu treaba me ce mai departe fac!* **El îmi dă mie bani, salariul, pentru ca să mă dau într-o parte!** *Eu iau banii, mă dau, îmi scot demisia și ne-am despărțit, î-mi dau demisia și ne-am despărțit.*

Din convorbirea specificată supra rezultă, că inculpatul Ruslan Petric cunoștea cu certitudine și își dădea bine seama, că nu procedează legal, conștientizând că salariul

urmează a fi achitat din patrimoniul persoanei juridice SC „XXX” SRL și nicidecum de la persoanele fizice nominalizate, iar suma de bani cerută nicidecum nu poate fi catalogată ca salariu, or, în caz contrar organele de drept după cum indică inculpatul n-ar avea careva atribuții. De asemenea ultimul indică, că n-are de gând să elibereze în acest sens un careva act care ar confirma primirea sumei date în calitate de salariu, or, acest act ar putea fi prezentat la organele de drept și iar crea probleme. Iar explicându-i AG pentru ce urmează să i se transmită suma de bani estorcată, Petric Ruslan indică, că i se dă banii pentru ca el *să se dee într-o parte, ia banii și își dă demisia*, neindicând nimic privitor la restanța la plata salariului sau nepersistența ulterioară a careva pretenții la plata salariului, fiind astfel evident, că acționând din intenție directă, acesta a estorcat de la BV, care este creditor SC „XXXX” SRL, pentru sine, bani care nu i se cuvin în sumă de 85 000 lei, în schimbul cărora în exercitarea funcției sale, urma să depună în Curtea de Apel Chișinău cererea de demisie, pentru a oferi creditorilor posibilitatea înlocuirii sale cu un alt administrator al procesului de insolabilitate.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, probele prezentate și cercetate în ședința instanței de fond și verificate în instanța de apel, se completează reciproc, sunt pertinente, concludente, utile și veridice, adică dispun de calitățile necesare pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare. În opinia instanței de apel, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatului Petric Ruslan în comiterea infracțiunilor imputate rezultă din circumstanțele de fapt și de drept stabilite în cauză.

Astfel, verificând legalitatea hotărârii atacate sub aspectele relatate în cererea de apel, precum și în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel a reținut că, temeiurile invocate de apărare nu și-au găsit confirmare în cauza dată, or, starea de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de fond, concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, iar acțiunile inculpatului au fost just încadrate conform art. 326 alin. (2) lit. b), d) și 333 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a menționat că, inculpatului Petric Ruslan i-a fost stabilită pedeapsa în coraport cu gravitatea faptelor comise și personalitatea acestuia, cu pericolul social al acțiunilor săvârșite și atitudinea procesuală pe care a avut-o acesta pe parcursul judecării cauzei.

Astfel, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei care a fost aplicat inculpatului Petric Ruslan, s-a ținut cont de recunoașterea de către inculpat a vinovăției pe capătul de învinuire adus în baza art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, lipsa circumstanțelor agravante, inculpatul are la întreținerea sa părinții bătrâni și invalizi: Petric Eugenia și Petric Serafim, precum și un copil minor. Se i-a în considerație că inculpatul nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog. Se mai reține și faptul că, Petric Ruslan anterior a fost liberat de răspundere penală, cu tragerea răspundere contravențională în temeiul art. 55 Cod penal, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

Luând în considerație, că Petric Ruslan anterior a fost liberat de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, și nu a îndreptățit încrederea, săvârșind cu intenție alte două infracțiuni, instanța de fond întemeiat a considerat, că aplicarea unei pedepse mai blânde din cele prevăzute de sancțiunile normelor aplicate, cum este amenda, nu-și va atinge scopul pedepsei.

Totodată, instanța de apel a considerat că, în conformitate cu art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, lui Petric Ruslan întemeiat i-a fost aplicată pedeapsa complementară

obligatorie, sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcții de administrator al procesului de insolabilitate.

5. Nefiind de acord cu hotărârile menționate, avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Petric Ruslan, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, prin care solicită casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Petric Ruslan să fie achitat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă non-privativă de libertate. Recurentul invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor făcute de instanțele de fond; părțile s-au înțeles că, inculpatului urma să-i achite suma de 85 000 lei, adică 50% din suma totală care i se atribuia, ori din partea lui Burghelea V. și Iftodi S. a parvenit propunerea de a demisiona din calitate de administrator al insolabilității, pe motiv că ei nu sunt mulțumiți de activitatea lui Petric Ruslan; suma de 85 000 lei au fost transmiși, însă inculpatul nu a reușit să elibereze un act contabil deoarece a fost reținut; în situația în care persoana a primit banii fiind îndreptățit cu acest drept, însă cu omisiunea de a-i înregistra, trecându-le definitiv în sfera sa de stăpânire, atunci cele comise nu constituie infracțiunea de luare de mită; din conținutul stenogramei comunicărilor dintre BV., MV., GA. (f.d. 101, vol. I), se atestă discuții de genul „tu îmi scrii recipisa că ai primit salariul de la mine și pune ștampila”, „totodată să iei ștampila să confirmi că ai primit banii, salariu”, iar din conținutul stenogramei comunicărilor dintre Petric R. și BV (f.d. 122, vol. I) se atestă discuții „uite noi am spus așa, tu îmi dai salariul pentru cererea mea de demisie”; lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 333 alin. (2) Cod penal; nu este prezentă nici agravanta prevăzută la lit. c) a alin. (2) art. 333 Cod penal, ori inculpatul nu a întreprins careva acțiuni de extorcare deoarece depunerea cererii de concediere este prerogativa exclusivă a administratorului de insolabilitate iar Petric Ruslan nu a întreprins careva acțiuni de amenințare cu lezarea drepturilor lui BV. și nici nu la determinat pe acesta să-i transmită mijloacele bănești; a fost încălcat dreptul la un proces echitabil; instanțele de judecată greșit au individualizat pedeapsa, ori acestea urmau să țină cont că, inculpatul a recunoscut vinovăția pe art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, are la întreținere copil minor și părinți invalizi, a comis pentru prima dată o infracțiune, căință sinceră, care în opinia apărării, conducându-se de aceste circumstanțe, instanțele urmau să aplice pedeapsa non-privativă de libertate.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Petric Ruslan, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea deciziei instanței de apel.

6. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, să caseze total sau parțial hotărârea atacată, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Din norma supra menționată rezultă că, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel și de fond, inclusiv și să le caseze parțial, în cazul constatării comiterii erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Reieșind din dispoziția alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

În recursul declarat de apărător, se invocă temeiurile stipulate de pct. 6), 8), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevăd că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii, precum și în cazul aplicării pedepselor individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, instanța de recurs a statuat că instanța de apel, a examinat obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, atât ale apărării cât și ale acuzării, probe care au fost cercetate și apreciate corect de către instanța de apel, fapt ce face, ca concluzia acesteia despre vinovăția lui Petric Ruslan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) și 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Colegiul penal lărgit consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, în legătură cu ce nu se confirmă prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Analizând motivele indicate în textul recursului, Colegiul penal sesizează că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele inferioare, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că faptele incriminate în actul de învinuire duc la pedeapsă atât de aspră.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanțele ierarhic inferioare, de competența cărora este stabilirea stării de fapt. Instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

În opinia Colegiului penal, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinenței și concludenței, atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, cât ale apărării atât și ale acuzării, fapt ce face, ca concluzia despre vinovăția inculpatului privind săvârșirea infracțiunilor imputate să fie întemeiată și legală.

Mai mult, instanța de recurs remarcă, că argumentele recurentului privind nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, au format obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel și, căroră, instanța le-a dat o motivare argumentată, expusă în prezenta decizie la pct. 4.1, pe care instanța de recurs o însușește și a cărei reluare consideră că nu se mai impune.

Totodată, Colegiul penal lărgit, analizând hotărârile judecătorești sub aspectul individualizării pedepsei, în raport cu circumstanțele cauzei, în prezenta speță, consideră că, soluțiile instanțelor de fond și apel în latura stabilirii modului de executare a pedepsei sunt neîntemeiate, la adoptarea căroră nu s-a ținut cont în deplină măsură de norma art. 75 Cod penal, ce prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă că, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, Colegiul menționează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată, iar după caz, instanța este în drept de a aplica și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Categoria și termenul pedepsei ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal.

Prin urmare, termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește luând în considerație și personalitatea inculpatului, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii.

În prezenta cauză supusă judecării, sancțiunea infracțiunilor prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, imputată inculpatului prevede pedeapsa cu închisoare de la 2 la 6 ani iar potrivit art. și 333 alin. (2) lit. c) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 2 la 7 ani și conform art. 16 alin. (4) Cod penal, se consideră ca infracțiune gravă.

Din conținutul părții descriptive a sentinței, la capitolul stabilirii tipului pedepsei inculpatului, instanța de fond și de apel a menționat că au ținut cont de personalitatea inculpatului și gravitatea crimei comise care se califică ca gravă, stabilindu-i inculpatului în conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrator al procesului de insolabilitate pe un termen de 5 ani, adică în limitele prevăzute de sancțiunea normei imputate.

După efectuarea acestei proceduri de individualizare și stabilirea termenului pedepsei cu închisoare, instanțele de judecată urmează să continue operațiunea de individualizare a acesteia, dar în aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa numită inculpatului, urmează a fi pusă în executare ori sub condiția personalității acestuia de a se corecta și reeduca se poate de concluzionat că scopul pedepsei poate fi atins prin suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului pe un termen de probațiune.

În speța dată, instanțele de fond, luând în considerație că a recunoscut vinovăția pe capătul de învinuire adus în baza art. 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, lipsa circumstanțelor agravante, inculpatul are la întreținerea sa părinții bătrâni și invalizi, precum și un copil minor, nu se află la evidența medicului psihiatru și narcolog, anterior a fost liberat de răspundere penală, cu tragerea răspundere contravențională în temeiul art. 55 Cod penal, a conchis că nu este necesar de a-i stabili pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Studiind minuțios lucrările dosarului în raport cu concluziile instanțelor de fond și apel, Colegiul penal consideră că aceste instanțe nu și-au motivat suficient hotărârile sale la capitolul individualizării pedepsei și incorect au conchis de a nu aplica prevederile art. 90 Cod penal.

Așadar, instanța de recurs notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnatului prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de el este un incident în viața acestuia.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numită de către instanțele de judecată prin hotărîre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.

În viziunea instanței de recurs, instanțele de fond și apel insuficient au abordat condițiile ce vizează circumstanțele cauzei și persoana celui vinovat.

Circumstanțele cauzei, potrivit art. 75 Cod penal, se referă atât la cele care atenuează răspunderea, cât și la cele care agravează răspunderea, de care instanța este obligată să țină cont la individualizarea pedepsei.

Potrivit hotărârilor instanțelor de judecată în privința învinutului au fost reținute un șir de circumstanțe ce atenuază vinovăția, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Un alt aspect, în opinia instanței de recurs, care nu a fost abordat suficient de către instanțele de fond și apel la individualizarea executării pedepsei este și persoana celui vinovat.

La capitolul *persoana celor vinovați* – instanțele trebuiau să efectueze o analiză amplă a personalității infractorului, să dispună de date referitoare la calitățile fizice și psihice ale făptuitorului manifestat prin fapta comisă, în perioada premergătoare săvârșirii faptei prejudiciabile și după săvârșirea acesteia, în timpul judecății etc.

Astfel, instanța de recurs, în speța dată, găsește întemeiate argumentele recursului declarat de apărător și constată că concluzia instanțelor de fond și apel, precum că scopul legii penale poate fi atins doar cu executarea pedepsei reale cu închisoare, ca fiind eronată și neîntemeiată.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită și poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai deocamdată în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită.

Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze soluția de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

Prin urmare, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

În prezența circumstanțelor constatate, pe care instanța de recurs le apreciază în cumul și pe care le consideră de o importanță semnificativă, Colegiul penal lărgit conchide asupra faptului că, modalitatea de executare a pedepsei, dispusă de către instanța de fond și de apel, nu corespunde modului de individualizare a pedepsei, ori instanțele nu au stabilit circumstanțele care ar argumenta necesitatea izolării condamnatului de societate. Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei de către inculpat, ori, argumentele recurentului fiind întemeiate, iar temeiurile pentru recurs, invocate în cerere, găsindu-și confirmare.

Astfel, potrivit prevederilor procesual-penale, se impune soluția admiterii recursului, cu casarea parțială a sentinței primei instanțe și deciziei instanței de apel, în

partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar, declarat de avocatul Ionaș Gheorghe în numele inculpatului Petric Ruslan, casează sentința Judecătoriei Chișinău din 16 ianuarie 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 mai 2017, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre, după cum urmează:

Petric Ruslan XXXX recunoscut vinovat în baza 326 alin. (2) lit. b), d) Cod penal și condamnat la 2 ani închisoare, în baza art. 333 alin. (2) lit. c) Cod penal, 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrator al procesului de insolvență pe un termen de 5 ani. În conformitate cu art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, fiindu-i stabilită pedeapsă definitivă de 3 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrator al procesului de insolvență pe un termen de 5 ani. În temeiul art. 90 Cod penal, lui **Petric Ruslan XXXX**, i se suspendă condiționat executarea pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani.

Se dispune eliberarea lui Petric Ruslan Serafim, din penitenciar în caz dacă nu se deține în baza unei alte hotărâri de condamnare sau măsuri de reprimare.

În rest se mențin dispozițiile deciziei contestate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțat integral la 23 ianuarie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu